

Մ Ա Յ Ր Ա Ք Ո Ռ

Ամանորի առթիվ հունվարի 1-ին Մայր Տաճարում Ս. Պատարագ մատուցվեց:

Ս. Պատարագին ներկա էր Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետ Տ. Տ. Գևորգ Զ-ր: Պատարագին էր Տ. Կարապետ Եպիսկոպոսը, որը և ավուր պատշաճի քարոզ խոսեց: Մայր Տաճարը լիքն էր աղոթողների բազմությամբ, որոնց մեջ նաև բազմաթիվ հայրենադարձ եղբայրներ ու քույրեր:

Ս. Պատարագից հետո կատարվեց Հայրապետական գոհարանական մաղթանք: Այնուհետև Միաբանության անդամները և ժողովուրդը Վեհափառ Հայրապետի Ս. Աջը համբուրելով և Ամանորը շնորհավորելով, արժանացան նորա հայրական օրհնությանը:

Ս. Պատարագի մատուցմանը մասնակցում էր Հոգևոր ճեմարանի երգեցիկ խումբը:

Ս. Պատարագից հետո Վեհարանում ընդունելություն-հյուրասիրություն տեղի ունեցավ, որին ներկա էին Մայր Աթոռի Միաբանության անդամները, Հոգևոր ճեմարանի ուսուցչական կազմը՝ տեսչի գլխավորությամբ և շատ հյուրեր: Ներկաները Ամանորի առթիվ իրենց շնորհավորանքը մատուցելով, Վեհափառ Հայրապետին մաղթեցին արեւատուրջուն և երկար կյանք՝ ի փառա Հայ Եկեղեցւոյ: Ընդունելություն-հյուրասիրությունը վերջացավ Վեհափառ Հայրապետի հայրական օրհնություններով:

Հունվարի 5-ին, Ճրագալույցի երեկոյան, Մայր Տաճարում Ս. Պատարագ մատուցվեց: Մայր Տաճարում Ս. Պատարագին ներկա էր Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետ Տ. Տ. Գևորգ Զ-ր:

Պատարագին էր Տ. Սահակ ծայրագույն վարդապետը, որը և ավուր պատշաճի քարոզ խոսեց:

Ս. Պատարագի մատուցմանը մասնակցում էր Հոգևոր ճեմարանի երգեցիկ խումբը:

Ժողովրդի հոծ բազմության ներկայությամբ հունվարի 6-ին, Ս. Մենդյան տոնի օրը, Մայր Տաճարում հանդիսավոր Ս. Պատարագ մատուցվեց և տեղի ունեցավ Զորօրհնյաց հանդեսի արարողությունը Գեր. Տ. Կարապետ Եպիսկոպոսի հանդիսադրությամբ:

Ս. Պատարագին և Զորօրհնյաց հանդեսի արարողությանը ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

Օրվա պատարագին էր Գեր. Տ. Կարապետ Եպիսկոպոսը, որը և ավուր պատշաճի քարոզեց:

Ս. Պատարագի ժամանակ երգում էր Հոգևոր ճեմարանի երգեցիկ խումբը:

Ամանորի և Ս. Մենդյան տոնների առթիվ Վեհափառ Հայրապետի անունով շնորհավորական բազմաթիվ հեռագրեր են ստացվել, որոնց թվում Տանն Կիլիկիո Շնորհազարդ Կաթողիկոս Տ. Գարեգին Ա-ից, Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Ամենապատիվ Ալեքսիից, Համայն Վրաստանի Կաթողիկոս-Պատրիարք Ամենապատիվ Կալիստոսից, Երուսաղեմի Պատրիարք Տ. Կյուրեղ Բ-ից, Կ. Պոլսի Պատրիարքական Տեղապահ Տ. Գեվորգ Արքեպիսկոպոս Արսլանյանից, Բուլղարական Եկեղեցու Ս. Սինդոդից, ՍՍՏՄ Միության և արտասահմանյան թեմերի թեմական առաջնորդներից, թեմական խորհուրդներից և համատացյալներից:

Տանն Կիլիկիո Շնորհազարդ Կաթողիկոս Տ. Գարեգին Ա-ը հեռագրում է. —

Ձեր տարվա առթիվ ընդունեցեք Մեր ամենալավագույն ցանկությունները:

Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Ամենապատիվ Պատրիարք Ալեքսիս չի մոռանում իր հեռագրում վերհիշելու Մոսկվայում տեղի ունեցած հանդիպումը։—

«Փոխադարձաբար ջերմագինս ողջունելով Ձերդ Վեհափառությանը, սրտանց ցանկանում եմ Ձեզ, Միաբանությանը և հավատացյալ հոտին աստուածային բազում շքանորհներ։ Նոր տարվա շնորհին առանձնահատուկ զգացմունքով եմ վերհիշում մեր հանդիպումը Մոսկվայում»։

Ձերմ ու սրտառու զգացմունքով է գրված Համայն Վրաստանի Կաթողիկոս-Պատրիարք Ամենապատիվ Կալիստրատի ողջունչ հետևյալ գիրը։—

«Ձերդ Վեհափառություն, Սրբազնագույն Պետ, Ամենաողորմած Հովվապետ և հայրերի Հայր,

Ողջունելով Ձեզ Ամանորի և Աստուածհայտնության մեծ տոների առթիվ, աղոթում ենք Դավթի քաղաքում ծնված և Հորդանանի չրերում մկրտված Աշխարհի Փրկչին, որպեսզի նա Ձերդ Սրբությանը, Ձեր աշակիցներին և աստուածապարզ հոտին բարեպաշտության ու խաղաղության մեջ պահի և պարպի շարության ու թշնամության՝ երկնքում կուտակվող փոթորկաբեր ամպերը, ճշմարտության Արեգակի ճառագայթներով դրանք իր ողորմածության բարեբեր անձրևի փոխարկելով։ Թող նա շարիք սերմանող մարդկանց ապառաժ սրտերը բարեբեր հողի փոխարկի, որպեսզի այնտեղ տեղ գտնեն Երկնային խաղաղությունը և Բարյացակամությունը։

Եղիցի, Աստուած, եղիցի»։

Բուլղարական Եկեղեցու Ս. Սինոդը Ամանորի և Աստուածհայտնության տոների առթիվ հղած ողջունչ դրության մեջ գրում է։—

«Ձերդ Երանություն,

Ամենասիրեցյալ եղբայր ի Տեր,

Գտնվելով Ս. Մենդյան և Ամանորի լուսաբեր տոների նախօրեին, արդեն մեր լսելիքին են հասնում հրաշալի հրեշտակային փառաբանության ձայները։—

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ
և յերկիր խաղաղութիւն,
ի մարդիկ հաճութիւն»։

Այս հրեշտակային ավետիսը ուրախությամբ է լսվում մեր սրտերը և մենք աճապարում ենք մեր այս ընդհանուր ուրախությունը բաժանած լինել Ձեզ հետ, եղբայրաբար ողջունելով Ձեզ Բուլղարական ուղղափառ Եկեղեցու Սրբազնագույն Սինոդի առևանջի։ Աստուածային Մանուկից աղոթքներով հայցում ենք, որ նա Ձեզ անձամբ պարգևի ամուր առողջություն, իսկ ձեր աստուա-

ծասեր հոգևորականությանը և բարեպաշտ ժողովրդին—խաղաղություն, բախտավորություն և ամեն բարիք։

Հաստատ հույսով, որ Նոր տարում Տերը կամրապնդի այնքան ցանկալի խաղաղությունը երկրի վրա և բարյացակամությունը մարդկանց միջև, ջանադիր կերպով աղոթում ենք Փրկչին, որ նա էլ ավելի հաստատ դարձնի մեր փրկիչ ուղղափառ հավատը և Քրիստոնեական ճշմարտության հաղթանակը»։

Ամանորի և Ս. Մենդյան տոների առթիվ Վեհափառ Հայրապետը հաճեց շնորհավորական հեռագրեր հղել Տաճն Կիլիկիո Շնորհադարդ Կաթողիկոս Ս. Գարեգին Ա-ին, Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Ամենապատիվ Ալեքսիսին, Համայն Վրաստանի Կաթողիկոս-Պատրիարք Ամենապատիվ Կալիստրատին, Երուսաղեմի Պատրիարք Ս. Կյուրեղ Բ-ին, Կ. Պոլսի Պատրիարքական Տեղապահ Ս. Գևորգ Արքեպիսկոպոս Արսլանյանին և բոլոր թեմական առաջնորդներին։

Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարքին հղած հեռագրում Վեհափառ Հայրապետը գրում է։—

«Մեր անունից անձամբ և էջմիածնի Միաբանության անունից սրտագին ողջունենք ենք հղում Ձեզ—Նոր տարվա և Ս. Մենդյան տոների առթիվ։ Աղոթում ենք Ամենաբարձրյալին Ռուսաց ուղղափառ Եկեղեցու ու նրա Պետի բարօրության և ժողովուրդների խաղաղության պաշտպան Ռուս մեծ ժողովրդի ծաղկման համար»։

Համայն Վրաստանի Կաթողիկոս-Պատրիարքին հղված հեռագրում ասված է։—

«Մեր անունից անձամբ և էջմիածնի Միաբանության անունից սրտագին ողջունենք ենք հղում Ձեզ—Նոր տարվա և Ս. Մենդյան տոների առթիվ։ Եղբայրական վրաց ժողովրդին ու Վրացական Եկեղեցուն ցանկանում ենք բարօրություն ու ծաղկում»։

Հունվարի 21-ին, Հոգևոր ճեմարանի դահլիճում կայացավ սգո-հանդիսավոր նիստ՝ նվիրված սովետական պետության հիմնադիր Վ. Ի. Լենինի մահվան 25-րդ տարեդարձին։ Վ. Ի. Լենինի կյանքի ու գործունեության մասին ղեկուցեց դասադաս խ. Նաղարյանը։

Փետրվարի 24-ին, Ս. Վարդանանց զորավարացի և 1036 վկայիցն տունի օրը, Մայր Տաճարում Ս. Պատարադ մատուցվեց։

Ս. Պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

Պատարագիչն էր Տ. Սահակ Ժայրագուն վարդապետը, որը և ավուր պատշաճի քառոզ խոսեց:

Ս. Պատարագից հետո Վեհափառ Հայրապետի հանդիսադրությամբ հոգեհանգիստ կատարվեց խնկելի նահատակների հիշատակին:

Հունվարի 14-ին Մայր Աթոռից Թբիլիսի մեկնեց Վրաստանի Հայոց թեմի Առաջնորդ Գեր. Տ. Կարապետ Սպիտակապոսը:

Վեհափառ Հայրապետի կարգադրությամբ, Մայր Աթոռի միաբան Տ. Սահակ Ժայրագուն վարդապետը հունվարի 14-ին մեկնեց Ռոստով՝ Ս. Մենդյան և Զորոհնյաց տոնների (հին տոմարով) արարողություններին մասնակցելու համար: Տոներից հետո Տ. Սահակ Ժայրագուն վարդապետը Ռոստովից մեկնեց Մոսկվա և այնտեղից Մայր Աթոռ վերադարձավ փետրվարի 17-ին:

Հոգևոր ճեմարանում, Ամանորի առթիվ, ղեկտեմքերի 31-ին երեկոյան ժամը 7-ին տեղի ունեցավ ճոխ գրական-գեղարվեստական երեկո:

Երեկոյին ներկա էին Մայր Աթոռի Միաբանության անդամները, Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմը, ուսանողությունը և Մայր Աթոռի աշխատակիցները:

Երեկոն բացվեց Հայկական Հիմնով, որը շնորհալի կերպով կատարեց ճեմարանի երգեցիկ խումբը: Բացման հակիրճ խոսքով հանդես եկավ ճեմարանի տեսուչ Մ. Մինասյանը, որից հետո Ամանորին նվիրված իրենց սեփական բանաստեղծությունները կարդացին ճեմարանի դասախոս Ա. Գ. Մինասյանը, ճեմարանի սաներ Ի. Մարտիրոսյանը (Ա լսարան), Գ. Գրիգորյանը (Գ դասարան), իսկ Փ. Այնթափյանը (Ա լսարան) կարդաց իր գրած ուղերձը՝ նվիրված Վեհափառ Հայրապետին: Մի շարք սաներ հանդես եկան օրվան պատշաճ բանաստեղծությունների արտասանությամբ:

Հոգևոր ճեմարանի երգեցիկ խումբը կատարեց հայրենասիրական ու ժողովրդական մի շարք երգեր: Ընթերցանի դասախոս Կ. Շիրինյանը և սարկավադ Ստ. Տեր-Ստեփանյանը հանդես եկան մեներգներով («Միրանի ծառ» և «Անտունի»): Բ դասարանի սան Հ.

Խանչյանը, երգում էր Վ. Կոնատյանը և երգիչ Ն. Հակոբյանը իրենց ելույթները նվիրեցին Սայաթ-Նովայի և Կոմիտասի երգերի կատարմանը: Գերագույն Հոգևոր հորհրդի և Վեհափառ Հայրապետի անձնական քարտուղար Հ. Ագոստյանը նույնպես իր ելույթը նվիրեց Սայաթ-Նովայի երգերի կատարմանը: Ա լսարանի սաներ Մ. Շահինյանը և Մ. Ղազարյանը երաժշտական հատրնտիր կոորդինատորներ թափ, քյամանչայի և չոլթակի վրա: Երեկոյին մեծ փայլ տվեց նաև արևելյան երաժշտական գործիքների (թառ, քյամանչա, դափ) վրա նվագող եռյակը:

Երեկոյի գեղարվեստական ղեկավարն էր երաժշտագետ Դ. Ղազարյանը:

Երեկոյից հետո ընթրիք-խնջույք էր կազմակերպված, որին մասնակցում էին Մայր Աթոռի Միաբանության անդամները, Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմն ու ուսանողությունը և Մայր Աթոռի աշխատակիցները:

Հունվարի 6-ին, Ս. Մենդյան և Աստուածհայտնության տոնի առթիվ Հոգևոր ճեմարանի ուսուցչական կազմը արժանացավ Վեհափառ Հայրապետի ընդունելությանը և իր շնորհավորանքները մատուցեց Վեհին:

Անուհետև Հոգևոր ճեմարանի ուսուցիչները արժանացան ալեգարդ Հայրապետի բանաղթություններին ու հյուրասիրությանը:

Փետրվարի 24-ին, Հոգևոր ճեմարանի տունականորեն զարդարված դահլիճում հավաքվել էին ճեմարանի դասախոսները, սաները, Մայր Աթոռի Միաբանության անդամները, Մայր Աթոռի աշխատակիցները և բազմաթիվ հյուրեր:

Դահլիճում հավաքվածները ջերմորեն դիմավորեցին միաբանների ուղեկցությամբ դահլիճ մտնող Վեհափառ Հայրապետին:

Վարդապետից դուրսագլուխ հերոսների անմեծ հիշատակին նվիրված երեկոն բացեց Հոգևոր ճեմարանի տեսուչ Մ. Մինասյանը:

Տեսչի ներածական հակիրճ խոսքից հետո ընդարձակ զեկուցումով հանդես եկավ ճեմարանի Հայոց պատմության դասախոս, պատմաբան Ա. Շահնազարյանը, որի բովանդակալից զեկուցումը լավեց զարված հետաքրքրությամբ:

Եզրավակելով իր զեկուցումը, պատմաբան Ա. Շահնազարյանն ասաց.

— Դարեր են անցել, բայց հայ ժողովրդի

անմեռ հերոսների անունները մոռացութեան չեն տրվել, հերոսներ, որ իրենց սխրագործություններով հայրենասիրության սքանչելի օրինակներ տվին և հետևորդ սերունդներին կտակեցին — սիրել, անհուն սիրով նվիրվել հայրենիքին և ոչինչ չխնայել հարազատ հայրենիքի ազատության ու անկախության պաշտպանության համար:

Այնուհետև իրենց զեկուցումների ընթերցմամբ հանգես եկան ճամարանի սաներ Գուրգեն Մուրադյանը (Ա. լսարան) և Ռուբեն Մարտիրոսյանը (Ա լսարան):

Վարդանանց պատերազմը և հայ ժողովուրդը թեմայով զեկուցման վերջում Ռուբեն Մարտիրոսյանը ասաց.

— Հայ ժողովրդի զավակները իրենց նախնիներից ժառանգել են հայրենիքի հանդեպ տածվող անշեշ սիրո զգացումը, որը մեր օրերում, երբ բազմաշարժար հայ ժողովրդի դարավոր երազները լուսապայծառ իրականության են փոխվել, դարձել է ավելի ջերմ, ավելի հոգեպարար:

Հայրենական Մեծ Պատերազմը ցույց տվեց, որ հայ ժողովրդի զավակները գիտեն անհուն կերպով սիրել իրենց Մեծ Հայրենիքը ու իրենց կյանքը շխնայել հայրենիքի պաշտպանության համար: Այժմ, երբ իմպերիալիստական ռազմամոլները, զբաղված են նոր պատերազմ հրահրելով մեր լուսաշող ու խաղաղասեր հայրենիքի դեմ, մենք, Վարդանի հետևորդներս, բարձրաձայն ասում ենք համաշխարհային նոր սպանդի կազմակերպիչներին. — Մի՛ մոռացեք մոտիկ անցյալը, հիշեցե՛ք միշտ հիտլերյան ագրեսիոնների ստացած դասը և լավ իմացեք, որ եթե հարկ լի-

նի, սովետական արևով ջերմացած հայ ժողովրդի զավակները չեն խնայի իրենց ուժերը և խաղաղասեր սովետական եղբայրական բոլոր ժողովուրդների հետ միասին ձեռք ձեռքի տված հողմացրիվ կանեն ձեզ:

Բուռն ծափահարությունների արժանացան Ռ. Մարտիրոսյանի այս խոսքերը:

Չափազանց ճոխ էր երեկոյի գրական բաժինը: Իրենց ինքնուրույն ստեղծագործություններով հանդես եկան ճամարանի սաները: Գ դասարանի սաներ Արամ Քեչյանը և Վարդան Արզունյանը թրտասանեցին իրենց զրած բանաստեղծությունները՝ նվիրված Վարդանանց հերոսներին: Կատարվեցին մեներգներ և խմբական երգեր: Հաջող էր ճամարանի երգեցիկ խմբի ելույթը, ճամարանի դասախոս, վաստակավոր ուսուցիչ, երաժշտագետ Դ. Ղազարյանի ղեկավարությամբ:

Երեկոն փակվեց Գերաշնորհ Տ. Կարապետ Նպիսկոպոսի հուզիչ ելույթով: Վեհափառ Հայրապետի անունից ջերմ շնորհակալություն հայտնելով ճամարանի ուսուցչական կազմին և ողջունելով սաներին, իրենց հաջողությունների համար, Տ. Կարապետ Նպիսկոպոսը հաջողություն մաղթեց ուսուցչական կազմին ու սաներին՝ իրենց հետագա աշխատանքների բնագավառում:

Երեկոն անցավ շքեղ իրադրության մեջ, վեհափառ Հայրապետը, Միաբանության անդամները և հյուրերը բարձր տրամադրությամբ ու գոհ սրտով թողեցին դահլիճը:

Հոգևոր ճամարանի վարչության նախաձեռնությամբ երեկոյից հետո ճոխ թեյասեղան էր կազմակերպված:

